

Sygn. akt I C 55/17

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 września 2019 roku

Sąd Okręgowy w Częstochowie I Wydział Cywilny

w następującym składzie:

Przewodniczący: SSO Katarzyna Sidyk

Protokolant: Anna Wywiał

po rozpoznaniu w dniu 10 września 2019 roku w Częstochowie

na rozprawie

sprawy z powództwa Skarbu Państwa - Naczelnika Pierwszego Urzędu Skarbowego w C.

przeciwko M. S.

o zapłatę

1. powództwo oddała;
2. zasądza od powoda Skarbu Państwa - Naczelnika Pierwszego Urzędu Skarbowego w C. na rzecz pozwanego M. S. kwotę 9 467 zł (dziewięć tysięcy czterysta sześćdziesiąt siedem złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania.

Sygn. akt IC 55/17

UZASADNIENIE

W pozwie wniesionym w postępowaniu upominawczym w dniu 21 grudnia 2016 roku powód Skarb Państwa – Naczelnik Pierwszego Urzędu Skarbowego w C., zastępowany przez Prokuratorię Generalną Skarbu Państwa (obecnie Prokuratorię Generalną Rzeczypospolitej Polskiej), wystąpił przeciwko pozwanemu M. S. o zasądzenie na rzecz powoda kwoty 77 706 zł 20 gr.

W uzasadnieniu żądania powód podał, że wyrokiem karnym Sądu Rejonowego w B.z dnia 11 listopada 2013 roku, sygn. akt II K (...), pozwany został uznany winnym popełnienia przestępstwa określonego w art. 286 § 1 k.k. w związku z art. 273 k.k. i art. 271 § 1 i 3 k.k. polegającego na tym, że prowadząc działalność gospodarczą, działając w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, używał stwierdzających nieprawdę faktur VAT doprowadzając w ten sposób do niekorzystnego rozporządzenia mieniem Skarbu Państwa w wysokości 77 706 zł 20 gr na szkodę Skarbu Państwa reprezentowanego przez Pierwszy Urząd Skarbowy w C.. Powód podniósł, że z prawomocnego orzeczenia karnego wynika jednoznacznie, iż pozwany swoim zachowaniem wyrządził powodowi szkodę w rozmiarze określonym w pozwie i jest obowiązany do jej naprawienia. Wyrok karny nie zawiera jednak samoistnej podstawy do wyegzekwowania takiego obowiązku, dlatego też niezbędny jest cywilnoprawny tytuł wykonawczy umożliwiający wszczęcie egzekucji (k. 2-5).

Nakazem zapłaty wydanym w postępowaniu upominawczym w dniu 9 stycznia 2017 roku w sprawie I Nc (...) Sąd Okręgowy w Częstochowie zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 77 706 zł 20 gr oraz na rzecz Skarbu Państwa – Prokuratorii Generalnej Skarbu Państwa kwotę 3 600 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania, a także orzekł o kosztach sądowych (k. 16).

W sprzeciwie od nakazu zapłaty, pozwany zaskarżył nakaz zapłaty w całości, podnosząc w pierwszej kolejności zarzut bezzasadności powództwa i powagi rzeczy osądzonej. Pozwany wskazał między innymi, że Naczelnik Pierwszego Urzędu Skarbowego w C. prowadzi względem niego szereg postępowań administracyjnych i egzekucyjnych, w tym z tytułu należności z podatku VAT z okresu lat 2003-2004. Zatem, powód obecnie chce ponownie dochodzić od pozwanego tej samej kwoty i z tego samego tytułu (k. 19-20).

W piśmie procesowym z dnia 23 marca 2017 roku powód, w odniesieniu do zarzutu powagi rzeczy osądzonej, podniósł, że pozwany nie przedstawił żadnego orzeczenia sądowego, które odnosiłoby się do tego samego zakresu żądania. Żadne orzeczenie sądowe między stronami nie dotyczyło należności dochodzonej w obecnym procesie, a sformułowany przez pozwanego zarzut wynika z niezrozumienia dystynkcji między należnością podatkową a odszkodowaniem za delikt ujęty w wyroku karnym. Szkada cywilnoprawna poniesiona przez powoda nie została naprawiona w żadnym postępowaniu administracyjnym, gdyż przepisy postępowań administracyjnych nie pozwalają na egzekwowanie tego typu należności.

Postanowieniem z dnia 30 marca 2017 roku Sąd oddalił zarzut pozwanego dotyczący powagi rzeczy osądzonej i odmówił odrzucenia pozwu (k. 35-36).

Postanowieniem z dnia 30 sierpnia 2017 roku Sąd Apelacyjny w K. w sprawie I ACz (...), na skutek zażalenia pozwanego, zmienił zaskarżone postanowienie i odrzucił pozew (k. 94-95).

Postanowieniem z dnia 20 marca 2019 roku Sąd Najwyższy w sprawie V CSK (...), na skutek skargi kasacyjnej powoda, uchylił zaskarżone postanowienie i oddalił zażalenie pozostawiając rozstrzygnięcie o kosztach postępowania zażaleniowego i kasacyjnego Sądowi wydającemu orzeczenie kończące postępowanie w sprawie (k. 127-131).

Sąd Najwyższy wskazał, że powód żądał naprawienia szkody poniesionej na skutek popełnienia przez pozwanego przestępstwa, a więc deliktu, polegającego na fałszowaniu faktur. Nie dochodził więc ustalenia czy zasądzenia zobowiązania podatkowego, lecz roszczenia deliktowego. Roszczenie ma zatem charakter procesowy i - niezależnie od jego materialnej zasadności - sprawa należy do drogi sądowej.

W toku dalszego rozpoznania sprawy powód Skarb Państwa - Naczelnik Pierwszego Urzędu Skarbowego w C. w piśmie z dnia 10 lipca 2019 roku podtrzymał dotychczasowe stanowisko w sprawie. Wskazał, że w niniejszym postępowaniu dochodzi naprawienia szkody w wysokości podatku VAT zawartego w pustych fakturach, albowiem wartość kwotowa odliczeń jakie pozwany zastosował nigdy nie została odprowadzona do Skarbu Państwa ani wyegzekwowana (k. 142-143).

Pozwany M. S. wnosił o oddalenie powództwa i zasądzenie na swoją rzecz od powoda kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych z uwzględnieniem kosztów postępowania kasacyjnego.

W piśmie z dnia 4 września 2019 roku pozwany zarzucił, że dochodzona kwota stanowi niezapłacony podatek od towarów i usług za okres od 28 lipca 2003 roku do 22 grudnia 2004 roku. Organ podatkowy powinien zatem wydać decyzję określającą prawidłową wysokość podatku od towarów i usług, do którego zapłaty zobowiązany był pozwany. Dopiero w oparciu o tę decyzję organ powinien wystawić tytuł wykonawczy i egzekwować podatek VAT w trybie przewidzianym ustawą o postępowaniu egzekucyjnym w administracji, a nie na drodze cywilnoprawnej w oparciu o przepisy art. 415 k.c. Powód nie udowodnił przesłanek odpowiedzialności pozwanego z art. 415 k.c., co czyni powództwo niezasadnym. Pozwany powołał się również na przedawnienie zobowiązań podatkowych z upływem 5 lat od końca roku kalendarzowego, w którym upłynął termin ich płatności. Pozwany zarzucił, że w istocie podatek, którego zapłaty żąda powód w ogóle nie powstał w obrocie gospodarczym, a wykazana w pustej fakturze kwota jest jedynie - jak wskazuje się w orzecznictwie sądów administracyjnych - kwotą podszywającą się pod ten podatek, a nie będącą faktycznym podatkiem należnym Skarbowi Państwa. Pozwany stwierdził również, że w niniejszym stanie faktycznym nie zachodzi sytuacja związania sądu cywilnego ustaleniami wyroku karnego, ponieważ znamieniem przestępstwa z art. 286 § 1 k.k. jest „niekorzystne rozporządzenie mieniem”, co nie jest równoznaczne ze znamieniem realizacji

szkody. Samo powstanie szkody w mieniu nie stanowi znamienia tego przestępstwa. Niekorzystność w rozporządzeniu mieniem nie oznacza, ani konieczności wyrządzenia rzeczywistej szkody, ani jej niepowetowalności (k. 147-150).

Sąd ustalił, co następuje:

Wyrokiem Sądu Rejonowego w B. z dnia 12 listopada 2013 roku w sprawie II K (...) M. S. został uznany winnym tego, że w okresie od 28 lipca 2003 roku do 22 grudnia 2004 roku w K., T. i innych miastach Polski, prowadząc działalność gospodarczą pod firmą (...) z siedzibą w K., działając wspólnie i w porozumieniu z innymi osobami, w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, używając poświadczających nieprawdę dokumentów w postaci enumeratywnie wymienionych w wyroku faktur VAT sporządzonych przez (...) z siedzibą w T. dotyczących zakupu 162 000 litrów oleju napędowego wartości brutto 430 916 zł 20 gr, wprowadzając je do swojej księgowości jako faktury zakupu, podczas gdy opisane w nich transakcje nie miały miejsca, wprowadził w błąd przedstawicieli Skarbu Państwa reprezentowanego przez Pierwszy Urząd Skarbowy w C. co do okoliczności uzasadniających istnienie podstaw do zaliczenia wskazanego w tych fakturach podatku od towarów i usług na poczet podatku należnego doprowadzając Skarb Państwa do niekorzystnego rozporządzenia mieniem wartości 77 706 zł 20 gr, tj. za winnego popełnienia przestępstwa z art. 286 § 1 k.k. w związku z art. 273 k.k. i art. 271 § 1 i 3 k.k. w związku z art. 11 § 2 k.k. przy zastosowaniu art. 12 k.k. i za to, na mocy art. 286 § 1 k.k. i art. 12 k.k. w związku z art. 11 § 3 k.k. i art. 33 § 1, 2 i 3 k.k., Sąd skazał pozwanego na karę jednego roku pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby wynoszący dwa lata oraz na karę grzywny w wymiarze 100 stawek dziennych, ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 10 złotych. Wyrok uprawomocnił się z dniem 20 listopada 2013 roku.

Kwota 77 706 zł 20 gr podana w wyroku karnym stanowi sumę wysokości podatku VAT wskazanego we wszystkich wymienionych w wyroku fakturach dotyczących taksacji sprzedaży - zakupu oleju napędowego będących transakcjami fikcyjnymi, tj. takimi, które w rzeczywistości nie miały miejsca.

Ustalenia poczynione w toku postępowania karnego wykazały, że P. S. prowadził działalność gospodarczą pod firmą (...) w T.. Od 2001 roku P. S. swoją działalność w zakresie obrotu paliwami ciekłymi opierał wyłącznie na transakcjach fakturowych, którym nie towarzyszył jakikolwiek przepływ towaru. Sporządzane przez P. S. fikcyjne faktury sprzedaży oleju napędowego były przekazywane innym osobom prowadzącym działalność gospodarczą w zakresie usług transportowych.

Osoby te, w tym M. S. wprowadzały do dokumentacji księgowej prowadzonej działalności poświadczające nieprawdę dokumenty w postaci w/w faktur zakupu oleju napędowego, podczas gdy opisane w nich transakcje w ogóle nie miały miejsca, a następnie wykazywali je w składanych deklaracjach VAT 7, tym samym wprowadzając w błąd przedstawicieli Skarbu Państwa reprezentowanego przez naczelników właściwych urzędów skarbowych co do okoliczności uzasadniających istnienie podstaw do zaliczenia wskazanego w tych fakturach podatku od towarów i usług na poczet podatku należnego.

Pozwany M. S. nie otrzymał z Urzędu Skarbowego żadnego zwrotu podatku od towarów i usług, ani też zwrotu podatku dochodowego. Nie występował również do Urzędu Skarbowego o zwrot jakichś należności z tytułu podatku.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o okoliczności bezsporne pomiędzy stronami, a ponadto w oparciu o dowody w postaci: odpisu aktu oskarżenia z dnia 31 grudnia 2009 roku wraz z uzasadnieniem (w załączeniu), odpisu wyroku Sądu Rejonowego w B. z dnia 12 listopada 2013 roku w sprawie II K (...) (k. 6-10), zeznania świadka A. S. (nagranie, adnotacje k. 165-166).

Sąd zważył, co następuje:

Badając kwestię czy doszło do wyrządzenia powodowi Skarbowi Państwa reprezentowanemu przez Naczelnika Pierwszego Urzędu Skarbowego w C. przez pozwanego M. S. szkody w rozumieniu art. 415 k.c. w związku z art. 361 § 2 k.c., w pierwszej kolejności należy stwierdzić, że znamieniem skutku typu czynu zabronionego w postaci

oszustwa z art. 286 § 1 k.k., za który to czyn został skazany pozwany, nie jest powstanie szkody, lecz „niekorzystne rozporządzenie mieniem” oceniane w chwili kiedy to rozporządzenie nastąpiło. Związanie sądu cywilnego dotyczy natomiast wyłącznie ustalonych w sentencji wyroku karnego znamion danego przestępstwa. Wszelkie inne ustalenia wykraczające poza znamiona przestępstwa nie mają mocy wiążącej dla sądu cywilnego, nawet jeśli są zawarte w sentencji wyroku. (por.: wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 27 marca 2019 roku, II AKa 359/18, LEX nr 2689224; wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 29 stycznia 2001 roku, II AKa 74/01, Prok. i Pr.-wkł. 2002/10/16; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 czerwca 2005 roku, III CK 642/04, LEX nr 177207).

Ustalenia wydanego w postępowaniu karnym prawomocnego wyroku skazującego co do wysokości szkody, wiążą sąd cywilny tylko wtedy, gdy sprawca został skazany za zagarnięcie konkretnej sumy pieniężnej, czy też za kradzież sumy pieniędzy (por.: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 27 listopada 2013 roku, V CSK 556/12, LEX nr 1413608; wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 27 kwietnia 1995 roku, II AKr 59/95, OSA 1996/9/35).

Sąd cywilny zatem, pomimo że pozwany został prawomocnie skazany za przestępstwo oszustwa, mógł samodzielnie badać czy pozwany swoim działaniem wyrządził powodowi na datę zamknięcia rozprawy szkodę materialną w określonej wysokości. Nie stanowiło to naruszenia art. 11 k.p.c., skoro powstanie szkody nie należy do ustawowych znamion przestępstwa oszustwa. Należy zaznaczyć, że przedmiotem działania przestępczego pozwanego nie była określona suma pieniężna. Działanie to polegało natomiast na użyciu przez pozwanego poświadczających nieprawdę dokumentów w postaci enumeratywnie wymienionych w wyroku faktur VAT i wprowadzenie ich do swojej księgowości jako faktur zakupu, podczas gdy w rzeczywistości opisane w nich transakcje nie miały miejsca.

Wymaga podkreślenia, że dochodzona pozwem kwota 77 706 zł 20 gr, chociaż określona przez powoda w pozwie jako odszkodowanie, faktycznie stanowi sumę podatku VAT wskazaną w fakturach, dotyczących fikcyjnych transakcji, wymienionych w wyroku karnym. Niezależnie od kwestii fikcyjności tych transakcji, o czym będzie jeszcze mowa niżej, należy stwierdzić, że kwota 77 706 zł 20 gr stanowi zatem zobowiązanie podatkowe, ponieważ jest to suma niezapłaconego podatku od towarów i usług. Nie jest to kwota, która stanowiłaby szkodę Skarbu Państwa o charakterze cywilnym.

Wobec powyższego należy zauważyć, że organ podatkowy mógł przeprowadzić czynności kontrolne lub sprawdzające, co zresztą w tym przypadku, jak wynika z zeznań świadka A. S. i treści aktu oskarżenia, miało miejsce i skutkowało zawiadomieniem do organów ścigania o popełnieniu przestępstwa, a następnie w oparciu o art. 21 § 3 i 3a ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku - Ordynacja podatkowa (w brzmieniu obowiązującym w dacie powstania zobowiązania podatkowego, aktualny tekst jedn. Dz.U. z 2019 roku, poz. 900) wydać decyzję określającą prawidłową wysokość podatku od towarów i usług, do którego zapłaty zobowiązany był pozwany M. S., a następnie w oparciu o tę decyzję wystawić tytuł wykonawczy i egzekwować niezapłacony przez pozwanego podatek we właściwej wysokości w trybie przewidzianym ustawą o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

Przepis art. 21 § 2 Ordynacji podatkowej, stanowi, że jeżeli przepisy prawa podatkowego nakładają na podatnika obowiązek złożenia deklaracji, a zobowiązanie podatkowe powstaje z mocy samego prawa (a tak jest w przypadku podatku od towarów i usług), podatek wykazany w deklaracji jest podatkiem do zapłaty, chyba że organ podatkowy w drodze decyzji, w trybie art. 21 § 3 i 3a Ordynacji podatkowej określi inną wysokość podatku. Stosownie do art. 21 § 3 Ordynacji, jeżeli w postępowaniu podatkowym organ podatkowy stwierdzi, że podatnik, mimo ciążącego na nim obowiązku, nie zapłacił w całości lub w części podatku, nie złożył deklaracji albo że wysokość zobowiązania podatkowego jest inna niż wykazana w deklaracji, organ podatkowy wydaje decyzję, w której określa wysokość zobowiązania podatkowego. W myśl zaś art. 21 § 3a Ordynacji podatkowej, jeżeli w postępowaniu podatkowym organ podatkowy stwierdzi, że podatnik w złożonej deklaracji wykazał zwrot podatku w wysokości wyższej od należnej, organ podatkowy wydaje decyzję, w której określa wysokość zwrotu podatku.

Nie jest absolutnie tak, że egzekwowanie podatku w prawidłowej wysokości zależne jest jedynie od treści deklaracji złożonej przez podatnika i że Skarb Państwa - właściwy urząd skarbowy jest związany treścią tej deklaracji. Podkreślić należy, że wyrok karny nie tamuje obowiązku organu podatkowego do wydania decyzji wymiarowej w sytuacji, gdy

zobowiązanie podatkowe podlega reżimowi art. 21 § 3 Ordynacji podatkowej (por.: wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Łodzi z dnia 24 marca 2010 roku, I SA/Łd 1159/09, LEX nr 570729).

W doktrynie i orzecznictwie przyjmuje się, że milczenie jako prawna forma działania administracji publicznej uważa się za przejaw tylko pozytywnego rozstrzygnięcia. Jeżeli organ zaniecha jakiegokolwiek czynności, to z upływem ostatniego dnia wskazanego w ustawie terminu przyjmuje się fikcję rozstrzygnięcia pozytywnego dla strony. W orzecznictwie karnym, aktualnie przyjmuje się zatem, że to nie podatnik, zaniżając w deklaracji należny podatek, doprowadza organ podatkowy do zaniechania, ale ustawodawca najpierw dopuścił, aby organ ten nie przeprowadzał postępowania podatkowego i nie wydał decyzji podatkowej określającej właściwą (wyższą) wysokość podatku należnego. Prawodawca przewidział (zalegalizował) to zaniechanie, natomiast podatnik może tylko wykorzystać to ustawowo dopuszczalne zaniechanie (czyli niewywołane przez siebie), za co jednak odpowie z art. 56 § 1 k.k.s. Ustawodawca własnymi regulacjami „doprowadził” więc organ podatkowy do „zaniechania” pobrania podatku i w ten sposób - do „niekorzystnego rozporządzenia”. (por.: postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 24 czerwca 2015 roku, I KZP 2/15, OSNKW 2015/7/56, LEX nr 1746374).

Oczywistym i bezspornym jest, że pozwany M. S. nie miał podstaw do odliczenia podatku wskazanego w fakturach wymienionych w wyroku karnym od podatku należnego od niego. Na gruncie art. 19 ust. 1 i 2 poprzedniej ustawy z dnia 8 stycznia 1993 roku o podatku od towarów i usług oraz podatku akcyzowym (Dz.U. nr 11, poz. 50 ze zm.) - obowiązującej w dacie czynu pozwanego - ugruntowany już był pogląd, że podatnik może skorzystać z prawa do odliczenia podatku od towarów i usług z tytułu dostaw towarów lub świadczenia usług przez innego podatnika wyłącznie w odniesieniu do podatku wynikającego z faktury, dokumentującej faktycznie zrealizowaną przez jej wystawcę czynność podlegającą opodatkowaniu tym podatkiem. W przypadku, gdy podatek wynika jedynie z faktury, która nie dokumentuje faktycznego zdarzenia rodzącego obowiązek podatkowy u jej wystawcy - faktura taka nie daje uprawnienia do odliczenia od niej podatku. (por.: wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 19 listopada 2010 roku, I FSK 1830/09, LEX nr 744447; uzasadnienie wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 29 czerwca 2010 roku, I FSK 584/09, LEX nr 594070).

Jednakże fakt, że pozwany M. S. nie miał prawa odliczać podatku VAT wynikającego z faktur wskazanych w wyroku karnym od podatku należnego od pozwanego, nie oznacza automatycznego wyrządzenia powodowi Skarbowi Państwa szkody materialnej w rozumieniu przepisów prawa cywilnego.

Po pierwsze, pozwany - abstrahując od kwestii „fikcyjności” faktur - nie był ich wystawcą, a więc nie jego obciążał obowiązek zapłaty podatku z tych faktur na rzecz Skarbu Państwa, który to obowiązek spoczywa na wystawcy faktur (o ile oczywiście faktury odzwierciedlają rzeczywiste zdarzenia gospodarcze). Po drugie, jedynym działaniem zabronionym pozwanego było tu wystawienie potwierdzającej nieprawdę deklaracji, która nie pociągnęła jednak za sobą żadnych operacji finansowych ze strony Skarbu Państwa, które skutkowałyby powstaniem po jego stronie szkody materialnej. Po trzecie, powód miał pełne prawo i obowiązek do wystawienia decyzji określającej prawidłową wysokość podatku należnego od pozwanego i egzekwowania tego podatku w trybie administracyjnym. Po czwarte, pozwany nie uzyskał żadnej sumy pieniężnej tytułem zwrotu podatku VAT od powoda, w tym również za wskazany w wyroku okres czasu.

W niniejszej sprawie powód Skarb Państwa nie wykazał, aby na rzecz pozwanego nastąpił jakikolwiek bezpodstawny zwrot VAT-u. Natomiast pozwany twierdził, co znajduje potwierdzenie w zeznaniach świadka A. S., że nie otrzymał on żadnego zwrotu podatku z Urzędu Skarbowego.

Dla jasności należy podkreślić, że kwota wskazana w fakturach wystawionych przez P. S. jako podatek nie jest faktycznym podatkiem należnym Skarbowi Państwa, lecz kwotą „podszywającą” się pod ten podatek. Nie jest to więc faktycznie świadczenie należne Skarbowi Państwa. (por. też: uzasadnienie wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 19 listopada 2010 roku, I FSK 1830/09, LEX nr 744447; uzasadnienie wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 29 czerwca 2010 roku, I FSK 584/09, LEX nr 594070).

Na marginesie, należy również dodać, że z treści księgi wieczystej Kw nr (...) wynika, że powód dysponuje wpisem hipoteki przymusowej zwykłej na nieruchomości stanowiącej własność pozwanego zabezpieczającej należność stanowiącą zaległość w podatku VAT za okres od lipca 2004 roku do grudnia 2004 roku, a więc za okres objęty również wyrokiem karnym. W związku z tym, powód nadal może uzyskać zaspokojenie tej należności z przedmiotowej nieruchomości (k. 171-189).

Reasumując należy stwierdzić, że wobec niewykazania, aby pozwany wyrządził powodowi szkodę o charakterze cywilnoprawnym w wysokości 77 706 zł 20 gr, Sąd oddalił powództwo w całości na podstawie art. 415 k.c. (a contrario).

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c., art. 99 k.p.c. i § 2 pkt 6, § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2015 roku, poz. 1804 ze zm.). Na zasądzone na rzecz pozwanego od powoda koszty procesu składają się: koszty zastępstwa procesowego w postępowaniu rozpoznawczym - 5 400 zł, opłata od pełnomocnictwa - 17 zł oraz koszty zastępstwa w postępowaniu kasacyjnym - 4 050 zł (75% z 5 400 zł). Razem - 9 467 zł.

Dodać należy, że jeżeli pełnomocnik strony sporządził odpowiedź na skargę kasacyjną i nie brał udziału w rozprawie kasacyjnej, tak jak w niniejszej sprawie, to wysokość wynagrodzenia tego pełnomocnika jest taka, jak gdyby sporządził opinię o braku podstaw do wniesienia skargi kasacyjnej (por.: postanowienie Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 22 listopada 2012 roku, II GSK 1056/11, LEX nr 1240593; Aleksandra Partyk, Tomasz Partyk [w:] Komentarzu do § 10 rozporządzenia w sprawie opłat za czynności adwokackie, LEX 2016).